

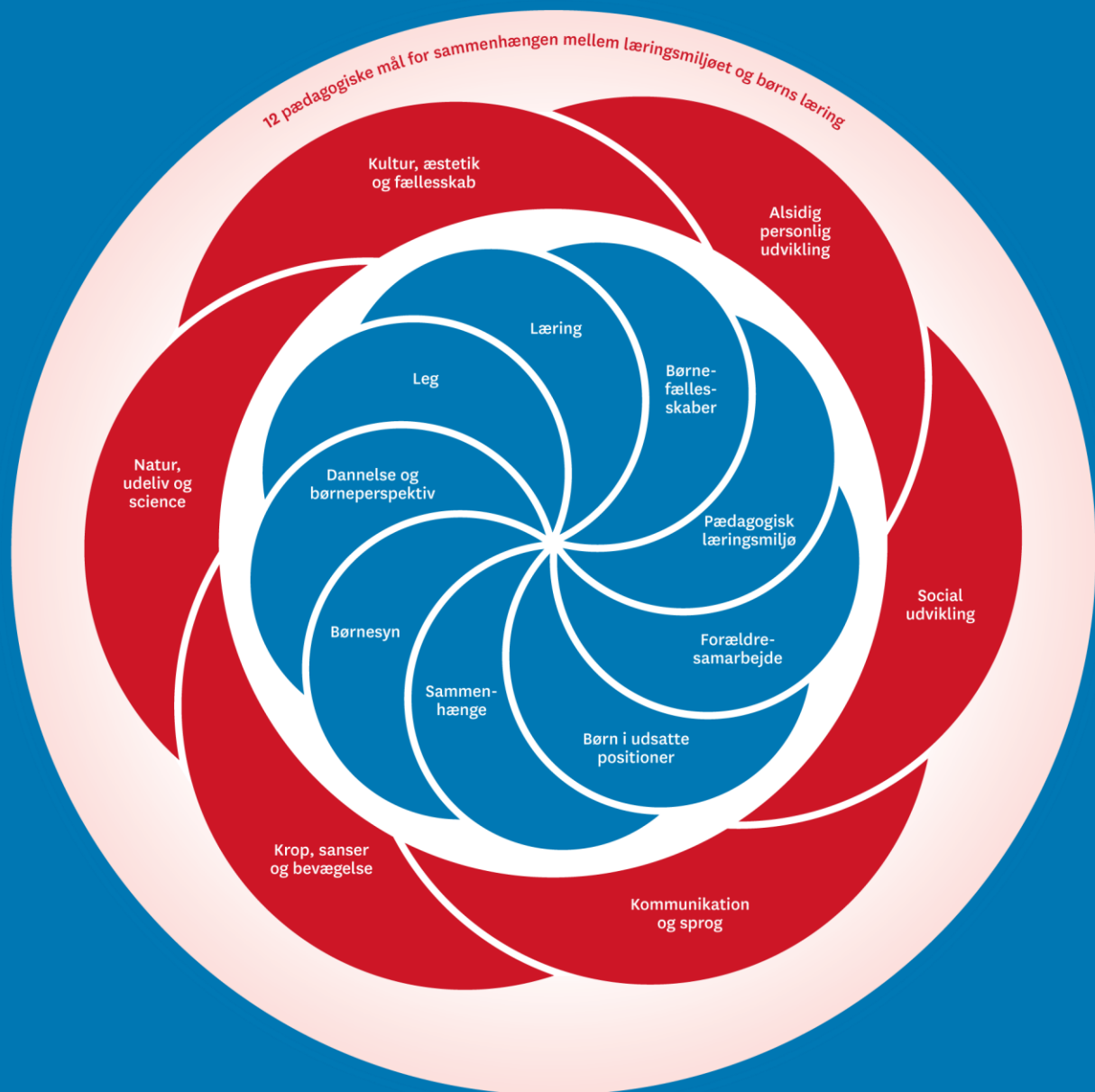
Pædagogisk læreplan for Sæby-Hallenslev Fribørnehus 2021

Udkast 1

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for vores pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Læreplanen er et levende dokument, som kort beskriver vores pædagogiske overvejelser og refleksioner med eksempler, der er retningsgivende for det daglige pædagogiske arbejde.

Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan

Den pædagogiske læreplan udarbejdes med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag samt de seks læreplanstemaer og de tilhørende pædagogiske mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring.

Rammen for at udarbejde den pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven og dens overordnede formålsbestemmelse samt den tilhørende bekendtgørelse. Loven og bekendtgørelsen er udfoldet i publikationen [Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold](#). Publikationen samler og formidler alle relevante krav til arbejdet med den pædagogiske læreplan og er dermed en forudsætning for at udarbejde den pædagogiske læreplan. Derfor henvises der gennem skabelonen løbende til publikationen.

Hvem er vi?

I august 2009 kunne vi åbne vores lille fribørnehave. Efter kommunesammenlægningen fik vi mulighed for at købe Skolevej 2 med tilhørende gammel, tilgroet have og nabomatrikelen. Bygningen, som oprindeligt var en lærerbolig, havde i mange år huset PPR. Gennem en gennemgribende renovering og ombygning har vi i dag et velindrettet og funktionelt børnehus med plads til 50 børn - 12 i vuggestue og 38 i børnehaven. Heraf også 14 pladser i vores SFO bygning.

Det er af stor betydning for børnehuset at skabe en god, tillidsfuld og konstruktiv dialog mellem medarbejdere, bestyrelse og forældre, så gensidig information og spørgsmål til hinanden føles naturlige og fornuftige. Dialogen er væsentlig for bestræbelserne for at gøre børnehuset bedre.

Det kræver solide kundskaber, men forudsætter også samarbejde, kreativitet og livslyst at indgå i en livslang uddannelse. I Børnehuset som i Friskolen lægges grunden i samarbejdet med forældrene.

I forholdet til børnene lægger vi vægt både på hensynet til det enkelte barns læring og sociale udvikling og på hensynet til fællesskabet.

Vi forsøger gennem nær kontakt mellem børn, forældre, bestyrelse og ansatte at skabe de bedste muligheder for leg, læring og trivsel.

Vi forventer, at alle parter er indstillet på at yde deres bedste, så vi i fællesskab kan skabe et positivt, trygt og tillidsfuldt miljø, som vil være til gavn for børnene nu og i fremtiden.

Vi forsøger at skabe en hverdag, hvor vi har fokus på leg, fantasi, selvfølelse, selvstændighed og handledygtighed. Vi arbejder dagligt med at skabe en rød tråd mellem vuggestue og børnehave. Den pædagogiske planlægning er gennemgående fra vuggestue til børnehave, så de overordnede temaer er fælles og dermed også genkendelige for børnene, når de overgår fra vuggestuen til børnehaven.

Fribørnehuset skal i sit daglige virke hvile på oplevelser, udfoldelser og appel til børnenes fantasi.

Fribørnehuset skal i hele sit virke søge at udvikle børnene til selvstændige og levende mennesker.

Fribørnehuset skal i samarbejde med forældre, børn og friskole skabe rammer, der fremmer børns udvikling, trivsel og selvstændighed.

Det pædagogiske arbejde skal medvirke til at fremme børnenes selvstændighed, tolerance og medmenneskelighed, i deres opvækst i et samfund med frihed og folkestyre.

Fribørnehavens øverste ledelse er Friskolens bestyrelse. Herudover er der valgt en forældrebestyrelse i Fribørnehaven.

Forældrerådet skal sammensættes af 3 medlemmer valgt af og blandt Fribørnehusets forældre, friskolens leder og en ledelsesrepræsentant udpeget af Sæby Hallenslev friskoles bestyrelse.

Fribørnehusets daglige leder og en medarbejderrepræsentant deltager også i møderne.

Medlemmer af forældrerådet vælges for ét år. De tre forældrerepræsentanter vælges på et forældremøde i udgangen af august måned.

Vi vægter forældresamarbejdet meget højt, og man er altid velkomne til at bede om en samtale, hvis man har noget man gerne vil have drøftet.

Med afsæt i vores grundlæggende værdier, anser vi det enkelte barn som unikt, og sikre det gode børnemiljø ved en forudsigelig og tryk hverdag.

Vi arbejder anerkendende med barnet og dets families forskellige forudsætninger, hvilket afspejler sig gennem den daglige og tætte kontakt.

Ved at blive mødt af anerkendende og tydelige voksne, styrkes barnets identitetsdannelse.

I Fribørnehaven og i vuggestuen inddrager vi læreplanerne i vores pædagogiske arbejde ved at lave aktivitetsbeskrivelser, der tager højde for alder, mål, middel, evaluering og børnemiljø. Der bliver taget højde for de forskellige børns styrker og svagheder i udarbejdelsen af aktivitetsbeskrivelser. Vores primære opgave er at skabe en tryk hverdag med masser af gentagelser og forudsigelighed. Den daglige dialog og samarbejde mellem personale og forældre vægtes også højt.

Vi udarbejder hvert år et årshjul med temaer og aktiviteter, der skiftevis inddrager alle de 7 områder, der er beskrevet i vores læreplaner. Årshjulet er et internt arbejdsredskab, som sikrer, at årets arbejde er fyldestgørende. Der ud over arbejder vi med ugeplaner, der beskriver ugens aktiviteter.

Aktivitetsbeskrivelserne danner rammerne for den pædagogiske praksis og ændres i takt med børnegruppen og dens behov.

Det er i fællesskabet barnet oplever inklusion og dermed også de bedste muligheder for læring. Aktivitetsbeskrivelserne udarbejdes løbende gennem året og er tilgængelig på vores hjemmeside. Beskrivelser udarbejdes ved brug af en skabelon, der også bruges i det pædagogiske arbejde på Friskolen. Børnemiljøet bliver også inddraget i evalueringsfasen efter et længerevarende aktivitetsforløb, eller i det daglige i forbindelse med valg af sang, bog m.v. På denne måde vokser barnets forståelse for demokrati og medbestemmelse. Der arbejdes desuden med børnemiljøet i vores forældreråd via Dagtilbudstermometeret fra DCUM hvert 2. år. Der har, gennem disse undersøgelser, ikke været problemstillinger, der har krævet særlig opmærksomhed. Resultatet af undersøgelsen fra DCUM, kan læses på hjemmesiden.

Læreplanerne evalueres hvert andet år i personalegruppen og knytter sig ikke egentydigt til de aldersinddelinger, der er beskrevet.

Pædagogisk grundlag

"Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i et fælles pædagogisk grundlag."

"Det pædagogiske grundlag består af en række fælles centrale elementer, som skal være kendetegnende for den forståelse og tilgang, hvormed der skal arbejdes med børns trivsel, læring, udvikling og dannelse i alle dagtilbud i Danmark."

"De centrale elementer er:

Børnesyn. Det at være barn har værdi i sig selv.

Dannelse og børneperspektiv. Børn på fx 2 og 4 år skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelsesproces og demokratisk forståelse.

Leg. Legen har en værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af et dagtilbud.

Læring. Læring skal forstås bredt, og læring sker fx gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter og udforskning af naturen og ved at blive udfordret.

Børnefællesskaber. Leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale sætter rammerne for.

Pædagogisk læringsmiljø. Et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø er udgangspunktet for arbejdet med børns læring.

Forældresamarbejde. Et godt forældresamarbejde har fokus på at styrke både barnets trivsel og barnets læring.

Børn i udsatte positioner. Alle børn skal udfordres og opleve mestring i lege og aktiviteter.

Sammenhæng til børnehaveklassen. Sammenhæng handler blandt andet om at understøtte børns sociale kompetencer, tro på egne evner, nysgerrighed mv."

"Loven fastsætter, at alle elementer i det fælles pædagogiske grundlag skal være udgangspunkt for arbejdet med den pædagogiske læreplan og dermed det pædagogiske arbejde med børns læring i dagtilbud."

"Nogle elementer i form af fx børnesynet skal altid være til stede i det pædagogiske læringsmiljø, mens andre elementer som fx arbejdet med at skabe en god overgang til børnehaveklassen kan være mere til stede i nogle sammenhænge end andre."

Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber

Først forholder vi os til de fem elementer:

Børnesyn

Dannelse og børneperspektiv

Leg

Læring

Børnefællesskaber.

I Sæby-Hallenslev Fribørnehus ser vi *alle børnene* som unikke individer, der hver især kommer med deres egne ressourcer og forudsætninger, som skal respekteres og anerkendes.

Derfor møder vi hvert enkelt barn med anerkendelse, rummelighed og imødekommenhed hver morgen og tilrettelægger vores hverdag på en måde, der tilgodeser de behov barnet har.

Vi anser *dannelse* som en af de værdier vi gerne vil videregive til børnene når de er i børnehuset. Vi er rollemodeller for god tone, respekt, forståelse og tolerance overfor både børnene og deres familier. Vi hilser altid godmorgen og på gensyn til alle børn og forældre, så de føler sig set - og velkomne. Dannelse handler om kultur, etik og moral.

Vi er også rollemodeller i forhold til at alle bliver hørt og set hver dag.

Børneperspektiv - Vi bestræber os på, så vidt det er muligt at følge børnenes initiativer og spor. Det kan både være i forhold til lege, som børnene selv foreslår, men også i børnenes egne fortællinger. På den måde, får børnene også et indblik i demokratiske processer, hvor vi lytter til hinanden ved håndsoprækning. Dermed erfarer børnene at deres stemme bliver hørt.

Legen har en stor værdi i sig. Når børnene leger selvvalgte/børneinitierede lege, udvikles både fantasi og kreativitet, og der skabes rum for at afprøve forskellige ideer. Her lærer børnene hinandens og egne grænser at kende og lærer at navigere i forhold til egne og andres positioner. Legen er en vigtig del af børnenes identitetsdannelse, hvor der er mulighed for at bearbejde alle de hverdagsindtryk og stimulanser barnet oplever. En vigtig del af legen er også at kunne skabe venskaber.

For at skabe rum og rammer for at den selvvalgte leg kan trives i vores institution, har vi opdelt vores hverdag med planlagte aktiviteter om formiddagen og mulighed for fri leg om eftermiddagen. Her er det pædagogiske personale i nærheden, til at hjælpe med at mægle i konfliktsituationer, guide de børn som har svært ved at finde ind i en leg og give gode ideer til hvad der kunne leges. *Læring* foregår hele dagen, i alle situationer og forhold. Børn lærer gennem krop og sanser, gennem interaktioner med fællesskabet

og ved at imitere andre børn og voksne i deres dagligdag. De lærer ved at opleve nyt, ved at gøre erfaringer og ved at finde kreative løsninger på udfordringer. Børns læring fremmes ved at turde at begå fejl, famle og slippe fantasien løs. *Læringsmiljøerne* veksler derfor fra de forskellige aktiviteter og lege.

Vi skaber som personale trygge rammer omkring læringsmiljøerne alt efter hvilken rolle vi skal indtage for at børnene skaber et positivt erfaringsgrundlag. Det kan være i forhold til konflikthåndtering, at kunne tage overtøj på selv, igangsætte lege, hvor vi mægler, positivt understøtter eller hjælper et barn til at blive en del af et legefællesskab. Dette gør at børnene bliver trygge ved at komme og bede om vores hjælp når behovet opstår.

Vi sørger for jævnligt at reflektere over de læringsmiljøer, vi tilbyder igennem hele dagen, så de indrettes efter børnenes behov, initiativer og interesser.

Børnefællesskaber - Den kultur og de værdier vi har, er med til at sætte rammen for vores børnefællesskaber. Vi støtter alle børnene i at være en del af både mindre - men også det store fællesskab. Vi planlægger de forskellige aktiviteter så alle kan være med, i det tempo de evner. Ældre børn bliver inviteret til at hjælpe de små vuggestuebørn, så de på tværs af huset får relationer.

Vi er meget bevidste, om at vi er rollemodeller for børnene, så personalet udviser også rummelighed overfor hinanden og anser det som en ressource at vi er forskellige.

Pædagogisk læringsmiljø

"Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det enkelte dagtilbud hele dagen etablerer et pædagogisk læringsmiljø, der med leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter, børneinitierede aktiviteter samt daglige rutiner giver børnene mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes.

Det pædagogiske læringsmiljø skal tilrettelægges, så det inddrager hensynet til børnenes perspektiv og deltagelse, børnefællesskabet, børnegruppens sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 22-23

Både i børnehaven og i vuggestuen har vi dagligt planlagt samling samt aktiviteter om formiddagen. I børnehaven har vi aktiviteterne i små læringsgrupper. Vi udnytter de fysiske rammer og tilpasser dem til de børn eller børnegruppen, som har brug for det. Personalet sætter de overordnede rammer, så børnene får plads, tid og mulighed for både at indgå i en struktureret aktivitet samt den frie leg.

Morgensamling:

Til morgensamling mødes alle børn og voksne i deres respektive grupper. Her råbes alle op, så alle bliver set og vi snakker også om hvis der mangler nogle fra gruppen den pågældende dag.

Der er forskelligt hvordan grupperne starter dagen. Nogle synger nogle sange eller laver rim og remser, hvor børnene deltager på de vilkår de evner - både i vuggestuen og børnehaven. Skolegruppen udfylder dagens kalender. Alle orienteres om dagens aktiviteter imens vi spiser formiddagsmad sammen.

Vi oplever at morgensamlingen er en vigtig del af dagen, da alle børnene bliver set og hørt, får lov at komme med input til aktiviteterne eller dele en historie hjemmefra med sine kammerater. Medarbejderne skaber en ramme hvor der gives plads til at alle kan komme til orde, hvor alle lytter på den enkelte og der ventes på tur. I skolegruppen sørger ugens dukse for at sige madremsen og rydde op efter maden.

Samarbejde med forældre om børns læring

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet samarbejder med forældrene om børns læring.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 24-25

Hvordan samarbejder vi med forældrene om barnets og børnegruppens trivsel og læring?

I Fribørnehuset vægter vi det gode forældresamarbejde meget højt. Vi samarbejder med forældrene i mange forskellige sammenhænge, både omkring; Indkøring, temaer i børnehaven og vuggestuen, forældrearbejdsdag, diverse arrangementer; fødselsdage, julefest, forældreråd, forældremøder, generalforsamling m.m. Vi har et aktivt forældreråd, bestående af 3 forældre, 1 bestyrelsesmedlem, 1 medarbejderrepræsentant, skoleleder og afdelingsleder. Da vi er et privat dagtilbud under friskolen, er vores skolebestyrelse vores ansættende og afskedigende myndighed. Forældrerådet vælges på et årligt forældremøde.

En gang om året holder vi et fælles forældremøde, derudover er der individuelle forældresamtaler 2 gange om året. Vi mener, at det er vigtigt at have et tæt samarbejde og en ærlig og tillidsfuld tone, så vi skaber en god sammenhæng i mellem hjem og institution for barnet. Derfor står det også alle forældre frit for at komme og bede om en samtale med personalet, hvis de er bekymret eller på anden vis har brug for at vende nogle vigtige ting med os. Vi oplever at mange forældre er meget engageret i børnehuset og i den læring der foregår.

Eksempler på forældresamarbejdet:

Indkøring: Når man skal starte i Fribørnehuset aftaler vi telefonisk hvordan første dag skal forløbe. Den første dag får forældrene udleveret kostpolitik og velkomstfolder samt et stamkort som skal udfyldes. Vi opfordrer altid til at barnet og forældrene kommer og besøger os inden opstart. Forældrene er med i vuggestuen/børnehaven de første par dage, nogle gange længere tid alt efter barnets behov. Vi sætter os ned med de nye forældre og får skrevet ned om; barnet sover til middag, bruger ble, sut eller har en yndlingsbamse, som skaber tryghed i starten. Vi spørger også ind til barnets rytmer, så vi bedst muligt kan støtte op om barnet.

Forældrearbejdsdag: 1 gang om året afholdes der fælles forældrearbejdsdag sammen med friskolen. Udover at vi får malet, luget, klippet hæk, sat hegn op osv. Så er det også en rigtig god mulighed for at lære hinanden at kende på tværs. Både forældrene imellem men også personalet, som deltager på skift. Det er med til at skabe en god stemning og en fælles ansvarsfølelse omkring hele Friskolen. Børnene deltager også på dagene og mærker og ser det gode samarbejde, der er i mellem personalet og forældrene, hvilket skaber større tryghed og tillid for børnene.

Børn i udsatte positioner

"Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø tager højde for børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 26

Hvordan skaber vi et pædagogisk læringsmiljø, der tager højde for og involverer børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes?

Når vi i Fribørnehuset møder børn i udsatte positioner, har vi en fast fremgangsmetode. Hvis vi fornemmer eller ser at et barn er udsat, starter vi altid med at snakke om barnet på et personalemøde, dele bekymringer og derefter lægge en handleplan for, hvordan vi bedst muligt får barnet i trivsel. Derefter prøver vi at tilrettelægge aktiviteterne, så der er forskellige deltagelsesmuligheder og så der bliver taget højde for barnets styrker og ressourcer.

Alt afhængig af hvordan barnet er udsat, sætter vi også små ting i værk, såsom; mindre legegrupper for at styrke barnets relationer til få børn ad gangen, små pauser i løbet af dagen hvis barnet virker overstimuleret, sociale historier for at skabe overblik og forståelse for barnet bl.a. i forhold til konfliktsituationer – som kan skabe tryghed i løbet af dagen.

Vi har i perioder alt efter børnegruppernes behov også haft små motorik hold, sproggrupper og haft ekstra meget fokus på "Fri For Mobberi". Herudover yder vi selvfølgelig ekstra omsorg, hvis et barn har en svær periode.

Hvis vi fornemmer at et barnet ikke trives i børnehuset, indkalder vi også forældrene til et samarbejds møde. Vi skaber så vidt muligt et tillidsforhold i mellem forældre og personale, så der er mulighed for at være ærlige, hvis der er ting som er svært på hjemmefronten. Hvis vi med forældrene bliver enige om at der skal en større indsats til, har vi et godt samarbejde med eksterne samarbejdspartnere fra Kalundborg Kommune; sundhedsplejerske, ergoterapeut, talepædagog, psykolog og socialrådgiver. Her underskrives en samarbejdsaftale, så de eksterne parter kan lave et forløb eller en observation med/på barnet enten i børnehuset eller derhjemme.

I Fribørnehuset bruger vi også kommunens arbejdsredskab "Sprogtrappen", hvor det er muligt for os at følge barnets sproglige udvikling. Den kan også give en forståelse af om barnet er bagud på andre områder. Herefter evaluerer vi løbende på personalemøder, om barnet kommer i bedre trivsel, så vi kan

skrue op eller ned for de ekstra indsatser i forhold til barnets behov. I tvivlsspørgsmål bruger vi også det konsultative team fra Kalundborg kommune til refleksion.

Sammenhæng til børnehaveklassen

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan der i børnenes sidste år i dagtilbuddet tilrettelægges et pædagogisk læringsmiljø, der skaber sammenhæng til børnehaveklassen.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 27

Hvordan tilrettelægger vi vores pædagogiske læringsmiljø for de ældste børn, så det skaber sammenhæng til børnehaveklassen?

Fra påske og frem til sommerferien starter vi førskoleforløb op i samarbejde med 0.kl og deres underviser.

I løbet af børnenes sidste år i børnehaven har vi særlige fokuspunkter, så overgangen til skolen bliver så tryk som muligt. Børnene deltager i en skoledag sammen med 0. klasse 2 gange ugentligt, hvor vi sammen med underviseren prøver at skabe så positive forventninger til skolestarten som muligt. Vi arbejder særligt meget med børnenes sociale kompetencer, ”at være en god kammerat” og kunne løse konflikter selv på en ordentlig måde, vente på tur, udvise rummelighed og lytte til hinanden, men også på grundforståelsen i hvordan en skoledag er bygget op. Vi har fokus på de tilrettelagte aktiviteter, på vores morgensamlinger og på kendskab til område og lærer.

Vi bestræber os på at skabe så stimulerende læringsmiljøer som muligt på forskellige måder. I grupperummet hænger dagens kalender og de har hver en mappe med små førskoleopgaver, i grupperummet står også noget af den litteratur vi præsenterer dem for i løbet af det sidste år i børnehaven. Vi læser længere historier for dem over flere dage, for at skabe genkendelighed og styrke deres hukommelse. I førskolegruppen er der nogle planlagte temaer i årets løb, hvor vi prøver at skærpe deres nysgerrighed gennem aktiviteter, historie og ture.

Eksempel: I januar-marts måned har førskolegruppen tema om Teater. Vi læser historien som gruppen skal fremføre, og planlægger produktion af kulisser, rekvisitter, rollefordeling mv. I marts fremføres stykket for forældre. Målet med dette tema er at skabe sammenhæng i mellem historiefortælling, kreative aktiviteter og fysiske oplevelser.

Vi ser at børnene bliver mere modige. De bliver bedre bekendte med vores kultur, traditioner og at kunne koncentrere sig, trods de mange nye indtryk og vigtigheden af at lytte efter og følge med. I Fribørnehuset er målet at sende livsduelige, robuste og selvhjulpne børn videre til deres skoleliv, med rygsækken fuld af selvværd og en tro på egne evner.

Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan

"Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet inddrager lokalsamfundet i arbejdet med etablering af pædagogiske læringsmiljøer for børn."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 29

Hvordan inddrager vi lokalsamfundet i arbejdet med at skabe pædagogiske læringsmiljøer for børn?

Sæby-Hallenslev Fribørnehus ligger i et lille bysamfund omgivet af et naturskønt område, hvor der er rig mulighed for at inddrage lokalmiljøet på forskellig vis. Vi bruger nærområdet til gåture, på lokale stier og veje. Vi har også aftaler med lokale beboere om, at vi gerne må hilse på dyrene, vi møder.

Ved siden af Fribørnehuset ligger vores friskole, som vi har et tæt samarbejde med. Vi bruger deres gymnastiksal, legeplads og afholder en fælles årlig sommerfest, hvor alle familier fra børnehuset og skolen har mulighed for at deltage.

I Sæby kirke bliver skolegruppen inviteret til julegudstjeneste. Og vi besøger flittigt bibliotekerne både i Gørlev og Høng – både til højtlesning arrangementer eller til ture ud af huset. I Høng ligger også bevægelsesparken som bliver besøgt ved samme lejlighed.

Hver jul er vi også til juleteater i Reerslev forsamlingshus.

Eksempel: I december har vi tema om jul, hvor vi på samme måde binder kultur, litteratur, kreativitet og ture sammen. Vi læser juleevangeliet, vi laver pynt, julegaver, vi går Lucia for indskolingen og forældre. Vi besøger Sæby kirke og hører om kalkmalerierne i samarbejde med præsten. Temaet afsluttes med kirkegang til skolens juleafslutning.

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

"Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i dagtilbuddet skal integreres i det pædagogiske arbejde med etablering af pædagogiske læringsmiljøer.

Børnemiljøet skal vurderes i et børneperspektiv, og børns oplevelser af børnemiljøet skal inddrages under hensyntagen til børnenes alder og modenhed."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 30

Hvordan integrerer vi det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i det pædagogiske læringsmiljø?

Vi er et Fribørnehus, der prioriterer også at tilbringe meget af vores hverdag udenfor. Vores hus og have (legeplads) er indrettet så det er muligt at finde forskellige legemiljøer, hvor man kan lege uden at blive forstyrret og, som indbyder til forskellige lege.

Legepladsen: Multibanen, som indbyder til vildere lege som slåskampe, fangelege, løbe om kap og diverse boldspil. Rutsjebane-bakken, hvor man kan rutsje ovenpå, indeni og lege i tunnelen gennem bakken. Sandkassen, hvor der kan bygges alle former for sandkager og laves bilbaner og hvorfra man kan overskue det meste af legepladsen. Vi har steder hvor børnene kan få udfordret deres motorik, løbecykler, klatretræer, gynger og balancesti. Steder hvor børnene kan få stimuleret deres sanser, mudderbakken, frugtbuske/træer og forskellige blomster- og krydderurtebede. Flisegange til hinkeruder, cykelbaner, fangeleg. Derudover har vi hele skolens udearealer til fri afbenyttelse, legeredskaber, mooncars, skov, sportsplads.

Inde-rummet: Vi er i gang med at indrette vores inde-rum således, at vi skaber mindre legezoner, for at skabe ro til forskellige lege og for at minimere støjniveauet. Vi har gulvplads i alle grupperum, hvor man kan lave aktiviteter såsom; Sprogarbejde, holde morgensamling og sanglege. Vi har også mulighed for at lave kreative aktiviteter i alle rum, da der er borde og stole til rådighed i alle rum. Eksempel: I den del af huset som vi kalder aktivitetsrummet, har vi 4 borde, der kan klappes op og ned, derudover er vi ved at få bygget flytbare skillevægge, til at etablere små legezoner. Her kan vi samle hele vores børnegruppe i en rundkreds og lave diverse sanglege, og fødselsdage, men også dele rummet op i mindre legemiljøer til fordybelse.

Det psykiske børnemiljø: Vi fokuserer på, at der altid er en god omgangstone i børnehaven, både blandt børnene, i kontakten mellem voksen og barn samt i mellem personalet. Vi anser os selv som rollemodeller, det er derfor vigtigt at være opmærksom på, hvordan vi taler til og med børnene, hinanden og forældrene. Vi bestræber os på at være i øjenhøjde, når vi taler med børnene, så de føler sig respekteret og ligeværdige. Vi arbejder løbende med "Fri For Mobberi", hvor der er fokus på gode venskaber, med henblik på at undgå at nogle børn bliver holdt udenfor eller føler sig mobbet – her øver vi også empati og evnen til at aflæse sine medmennesker.

Vi er opmærksomme på, at hvis et barn trækker sig fra fællesskabet, kan det være et tegn på at barnet ikke trives. Vi har en kultur, hvor der er plads til og tid til at give det enkelte barn mulighed for at være for sig selv, holde en pause med en bog eller legetøj eller have lidt alenetid med en voksen. En gang årligt laver vi en børnemiljøvurdering, hvor børnene på forskellige måder bliver spurgt ind til, hvordan de generelt har det med at gå i børnehave. Vi bruger DCUM's børnemiljøtermometer og i den forbindelse er vores forældreråd en stor del af udførelsen.

Eksempel:

Børnemiljøvurderingen er inddelt i 3 sektioner, 1 del der er spørgeskema til de ældste børn, 1 del der er spørgeskema på de yngstes vegne, hvor lederen udspørges og 1 del der tager hånd om det fysiske miljø.

Der er tradition for at "termometeret" udføres af vores forældreråd, for at få så nuanceret besvarelser som muligt, uden indflydelse af personalet. Børnene bliver udspurgt parvis for tryghedens skyld. Det er også forældrerådet der i samarbejde med lederen udfører spørgeskemaet for de yngste således at der også her er en nuanceret besvarelse. Huset fysiske miljø gennemgås af hele forældrerådet, og handlingsplan bliver udarbejdet efterfølgende.

Vi bestræber os på altid at se vores hus ud fra børnenes perspektiver og følge børnenes spor/interesser, da vi ser at det skaber en positiv udvikling og bedre deltagelses/koncentrationsevne hos det enkelte barn.

De seks læreplanstemaer

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i seks læreplanstemaer samt mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring.

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring inden for og på tværs af de seks læreplanstemaer.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 32

Alsidig personlig udvikling

”Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 36-37

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes alsidige personlige udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø: understøtter de to pædagogiske mål for temaet;

Alsidig personlig udvikling:

- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Der skal gennem skabende aktivitet åbnes for kreativitet, glæde, virkelyst og faglig kunnen.

Børnene skal opleve og forstå, at de ved at eksperimentere med materialer og design er kulturskabende.

Denne egenskab kommer ikke altid frem af sig selv. Ved at introducere børn for mange forskellige former for kreative udtryksmåder, får de en naturlig lyst og interesse i, at udforske denne verden, og lærer deres egne evner at kende. Børn der selv arbejder med forskellige kreative emner, lærer derigennem at anerkende andres indsats. Både ”i det små” i børnehuset, og senere i større sammenhænge, i samfundet. Fribørnehuset skal være et vigtigt væksthøj for den personlige udvikling – et sted hvor det enkelte barn kan drømme om og tage hul på lovende muligheder i fremtiden sammen med andre børn og voksne. Alle børn skal anerkendes som kærlige, nysgerrige og eksperimenterende. Der skal gives børnene mulighed for at opbygge og udbygge deres selvtillid og turde udfolde sig og udvikle sig. I det sociale fællesskab med hinanden og de voksne skal børnene have mulighed for at deltage, give og modtage, at se andre og selv blive set.

I Fribørnehuset arbejder vi med mange forskellige læringsmiljøer hele dagen, vi betragter alle situationer hvor vi er i samspil med børnene som læringsmiljøer. Vi tager udgangspunkt i de forudsætninger det enkelte barn har, afpasser krav og forventninger – så hvert enkelt barn har et læringsmiljø omkring sig, som er tilpasset barnets nærmeste udviklingszone.

Barnets alsidige personlige udvikling afhænger meget af, at der er trygge og omsorgsfulde omgivelser, hvor børnene frit kan udfolde sig. Vi prioriterer at personalet har tid til at hjælpe børnene med at blive selvhjulpne på en rolig og anerkendende måde med positive forventninger til barnet - med alt fra toiletbesøg, at kunne åbne sin egen mad, tage tøj på efter vejret m.m.

Vi har i børnehuset også meget fokus på den alsidige personlige udvikling, der sker når børnene får lov til at lege deres egen initierede lege på kryds og tværs. Her sørger vi for at være i nærheden og være tilgængelige for de børn, som har brug for hjælp til konflikter, brug for lidt ekstra omsorg eller brug for hjælp til at komme med ind i en leg. Igennem tillidsfulde og nære relationer, børnene og personalet imellem, mærker børnene at det nytter noget at bede om hjælp. Vi støtter dem i deres opfindsomhed og kreativitet og undrer os sammen med dem, for at stimulere deres naturlige nysgerrighed.

Igennem de aktiviteter vi præsenterer for børnegrupperne, sørger vi for at skabe nye oplevelser og at alle børnene får lov til at afprøve nye ting i samspil med hinanden. Her får børnene mulighed for at prøve sig selv af og få rykket deres grænser, som skaber en bedre bevidsthed hos det enkelte barn omkring egne evner.

MÅL

Derfor er det vigtigt, at barnet har mulighed for:

- At tilegne sig sociale erfaringer.
- At opleve sig selv som en værdifuld deltager i det sociale fællesskab.

METODE FOR DE 0-2 ÅRIGE

Dette forsøger personalet at sikre ved at:

- Lære barnet at sætte grænser for andre og sig selv ved, at personalet aktivt støtter og respekterer barnets følelser.
- Acceptere barnets følelser og respektere dets signaler ved at anerkende og sætte ord på barnets følelser.
- Lære barnet at tage stilling til sine ønsker ved, at personalet støtter barnet i at være vedholdende i nogle situationer, men også kan hjælpe barnet til at erkende, at ønsket ikke kan blive opfyldt lige nu.

Personalet giver sig tid, eksempelvis hvis et barn skal ud og skiftes så får barnet lige lov til at læse bogen færdig. Har børnene brug for hjælp, så hjælper vi. Det er de voksnes opgave at være med til at udvikle barnets kompetencer.

TEGN

Dette ser vi f.eks. ved:

- At barnet viser sine følelser.
- At barnet inviterer til leg.
- At barnet kravler over til den voksne
- At barnet søger øjenkontakt.

METODE FOR DE 3-6ÅRIGE

Dette forsøger personalet at sikre ved at:

- Lære barnet at sætte grænser for andre og sig selv ved, at personalet aktivt støtter og respekterer barnets følelser.
- Acceptere barnets følelser og respektere dets signaler ved at anerkende og sætte ord på barnets følelser.
- Lære barnet at tage stilling til sine ønsker ved, at personalet støtter barnet i at være vedholdende i nogle situationer, men også kan hjælpe barnet til at erkende, at ønsket ikke kan blive opfyldt lige nu.

Personalet har til opgave at støtte barnet i at give udtryk for, hvad han/hun vil i den sociale kontakt med andre, for så derigennem at styrke barnets selvværd.

TEGN

Dette ser vi f.eks. ved:

- At barnet kører uden om de andre, når de færdes på legepladsen.
- At barnet selv opsøger nærvær.
- At barnet inviterer til leg.
- At barnet sætter grænser for egen deltagelse og har øje for andres grænser.

Eksempel:

For at styrke børnenes alsidige personlige udvikling, har vi hvert år teater uger. Her lærer børnene at stille sig frem, turde tale foran andre og laver aktiviteter sammen. I temaugerne er dagen planlagt sådan, at børnene inddeles i aktivitetsgrupper, som de følger helt frem til forestillingen. Her laves fx hånddukker, masker og spilles dukketeater m.m. Der laves der kulisser, findes udklædningsstøj, laves teaterbilletter og børnene øver sig på et lille teaterstykke, som skal vises for de andre børnegrupper og for forældre. Der tages altid hensyn til det enkelt barn, om man har lyst til at spille en stor eller lille rolle, stå for at byde velkommen/dele billetter ud eller om man vil være et træ i baggrunden.

Den alsidige personlige udvikling sker hele tiden i samspil med det fælles pædagogiske grundlag de 5 andre læreplanstemaer.

Alsidige personlige udvikling i samspil med det fælles pædagogiske grundlag og de øvrige læreplanstemaer – med udgangspunkt i vores Teater tema :

Læring: Børnene lærer at stå frem, øver selvstændighed, selvværd.

Børnesyn: Alle er velkomne og alle kan bidrage med noget på trods af evne og alder.

Dannelse: Børnene lærer at vente på tur, skiftes til at fortælle og lytte.

Børnefællesskaber: Teater er et af de mange børnefællesskaber vi skaber i Fribørnehuset, hvor børnene får en følelse af at høre til og hvor der er lige deltagelsesmuligheder.

Børneperspektiv: Børnene vælger selv hvordan og med hvad de vil deltage, de er med til at vælge hvilke roller de gerne vil have og hvis børnene ikke bryder sig om at stå meget frem finder vi i fællesskab en rolle der kan passe.

Leg: Børnene leger historien igen og igen, både i de strukturerede og børneinitierede fællesskaber, videreudvikler og inddrager nye aktører.

Social udvikling: Børnene lærer hinanden bedre at kende på tværs af grupperne, de lærer at samarbejde om et fælles mål og lærer at de alle har forskellige ressourcer som er lige vigtige for at få stykket færdig.

Kommunikation og sprog: Aktiviteten starter med en samling, hvor børnene får at vide hvilke stykker vi skal lave, vi snakker om, om de kender historien.

Krop, sanser og bevægelse: Børnene øver både grov- og finmotorik. Der skal etableres både scene og rekvisitter.

Natur, udeliv og science: Vi snakker om hvor historierne foregår, og i hvilken tidsperiode. Hvordan ser omgivelserne ud, hvilke ting brugte man m.m.

Kultur, æstetik og fællesskab: Børnene lærer hvordan alting har sin oprindelse, vi bruger tid på at gennemgå historienes symboler og personernes karakterer. Børnene skaber hyggelige rammer for publikum og det store børnehavefællesskab.

Social udvikling

"Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed.

Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal- og nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj m.m."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 38-39

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes sociale udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Social udvikling

Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag

Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

I Fribørnehuset ser vi børnenes forskellighed som en ressource. Det syn personalet har på hinanden prøver vi at videregive til børnene. Det kan bl.a. være ved at planlægge en aktivitet, som særligt fremhæver et enkelt barns evner og ressourcer, så de andre børn i gruppen opdager hvad det pågældende barn kan byde ind med. Vi indretter vores læringsmiljøer så de indbyder til fælles leg og opfordrer børnene til at lege sammen på kryds og tværs.

Sociale kompetencer er nødvendige for at et barn kan indgå i jævnbyrdigt fællesskab med andre børn. Gennem fællesskabet får børnene mulighed for at udfolde sig – i leg, i samarbejde med andre om at løse opgaver og realisere drømme Fribørnehaven skal både udvise og kræve rummelighed, så hvert enkelt barn føler sig set, tryk og respekteret. Der skal være plads til at give udtryk for egne følelser og behov samtidig med, at børnene også forstår, at andre har de samme behov. Ved at indgå i venskaber og gruppefællesskaber lærer børn at give og få omsorg og respekt, og de opnår færdigheder i forhold til at forhandle og argumentere.

På vores stuemøder er vi meget optaget af at tilrettelægge vores hverdag, så hvert enkelt barn har mulighed for at udvikle sine sociale kompetencer. Vi skaber forskellige rum i løbet af dagen, hvor vi kan have ekstra fokus på de børn, som en eller anden vis har svært ved indgå i de sociale relationer. Det kan

f.eks. være at vi i en periode lader 2 børn lege indenfor i et tidsrum om eftermiddagen, så barnet vi har særligt fokus på har tid og ro til at udvikle en positiv relation til et andet barn.

Vi deler indimellem også børnene op i mindre legegrupper, så de kan lege uforstyrret og få øjnene op for nogle af dem de måske ikke har leget så meget med før. For at skabe så mange gode legerelationer for det enkelte barn som muligt, sætter vi dem sammen på forskellige måder, og har også mulighed for at lave blandede legekonstellationer. Vi har også et særligt fokus på "Fri For Mobberi", så alle blandt personalet har diverse redskaber fra metoden til rådighed, vi har materiale til rådighed både til vuggestuen og børnehaven. Vi opfordrer også forældrene til aktivt at opmuntre til legeaftaler til at styrke barnets sociale relationer.

MÅL

Derfor er det vigtigt at barnet har mulighed for:

- At indgå i sociale fællesskaber.
- At øve sig i socialt samspil.
- At udvise empati

METODE for de 0-2ÅRIGE

Dette forsøger personalet at sikre ved at:

- At barnet lærer at indgå i fri leg.
- At barnet lærer at deltage i en styret aktivitet.

TEGN

Dette ser vi f.eks. ved:

- At børnene er opmærksomme på hinanden.
- At børnene siger hej til deres venner.
- At de udviser empati, når et andet barn slår sig
- At børnene inviterer til leg

METODE FOR DE 3-6ÅRIGE

Dette forsøger personalet at sikre ved at:

- At barnet lærer at indgå i leg.
- At barnet lærer at deltage i en styret aktivitet.

TEGN

Dette ser vi f.eks. ved:

- At der foregår lege, hvor børn er med på egne præmisser.
- At de kan indordne sig i socialt samspil.
- At de udviser empati, når et andet barn slår sig

Eksempel: Aktiviteten starter f.eks. med at vi sidder os i en rundkreds. To og to laver børnene forskellige øvelser; de skal spejle hinandens bevægelser, trille og kaste en bold til hinanden, danse med en bold imellem sig og passe på at den ikke falder på gulvet og lave små massagehistorier på hinandens rygge.

Målet med "Fri For Mobberi" er at forebygge mobning og udvikle empati, at børnene skaber positive relationer til hinanden på kryds og tværs af gruppen. Vi opfordrer også børnene til at hjælpe hinanden, det kan være med en lynlås i garderoben, til at åbne ting fra madpakken og til at trøste hinanden hvis én bliver ked af det. Vi har en oplevelse af, at når børnene får øje på hinanden og kommunikeret med hinanden så opstår der venskaber.

På vores morgensamlinger i vuggestuen og blandt de yngste i børnehaven, synger vi bl.a. sange hvor alle børnenes navne bliver nævnt, snakker om der er nogle vi mangler fra gruppen den dag, laver små samarbejdsøvelser og snakker om den fælles oplevelse vi skal have den pågældende dag.

På den måde bliver alle børn set og hørt, både af de voksne og af deres kammerater fra gruppen. Det skaber ydermere et overblik for børnene, så de kan se hvem der er i børnehaven at lege med den pågældende dag. Social udvikling i samspil med det fælles pædagogiske grundlag og de øvrige læreplanstemaer - med udgangspunkt i "Fri For Mobberi":

Læring: Børnene lærer at aflæse hinanden og udvise empati.

Børnesyn: Alle børn anses som ligeværdige, alle børn anses som værende gode makkerer i aktiviteten.

Dannelse: At respektere hinandens grænser.

Børnefællesskaber: Der skabes lige deltagelsesmuligheder for hele gruppen.

Børneperspektiv: Børnene har mulighed for at få øje på hinanden på nye måder

Leg: Leg med massagehistorierne ud fra overskriften; "Den man rører, mobber man ikke".

Alsidige personlige udvikling: Børn udvikler sig personligt igennem relationer, her skabes rum for at knytte tættere relationer til sine kammerater.

Krop, sanser og bevægelse: Børnene får mulighed for at mærke sig selv og hinanden, hvor kroppen både skal være aktiv og i ro og de massere hinanden – taktile sans og blodomløb.

Natur, udeliv og science: Når vejret er godt, kan "Fri For Mobberi" ske udenfor og massage-delen kan bl.a. være at massere vejret (solen, regnvej, blæst).

Kultur, æstetik og fællesskaber: Der skabes et nærværende fællesskab for børnegruppen, de er i kontakt med egen krop, og bliver stimuleret igennem massage og blide berøringer fra hinanden. Vi bestræber os

på, at alle børn i børnehaven har lige handlemuligheder og deltagelsesmuligheder, og fokuserer på at alle børn har nogle gode, nære og sunde relationer, både til hinanden og til personalet.

Kommunikation og sprog

"Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale.

Det centrale for børns sprogtilegnelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 40-41

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes kommunikation og sprog?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kommunikation og sprog

Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag

Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Kommunikation og sprog er noget vi bruger hele dagen i hele børnehuset og i alle situationer. Sprogstimuleringen er tænkt ind i alle aktiviteter, temaer m.m. Vi har fokus på at have mange samtaler med børnene i løbet af dagen og sætter tid af til at besvare børnenes mange spørgsmål.

Vi snakker med børnene i øjenhøjde og indretter vores kommunikation alt efter hvilket barn vi taler med. Vi bestræber os på så vidt det er muligt at udvide børnenes ordforråd ved at bruge ord de muligvis ikke kender, for derefter at forklare ordets betydning. Vi er meget opmærksomme på at tale tydeligt og indrette vores kropssprog så det passer til budskabet vi vil have frem.

Sprog skaber kontakt og er forudsætningen for at udtrykke sig og kommunikere med andre. Det er vigtigt at træne dialogen, så børn i fællesskabet kan tale, lytte, stille spørgsmål, give svar og være aktive i at planlægge fælles aktiviteter og projekter. Der findes mange forskellige sprog, som alle spiller en rolle i børns udviklingsproces og som skal have opmærksomhed. Talesprog, skriftsprog, tegnsprog, kropssprog og billedsprog er blot nogle af de kommunikationsformer, vi alle benytter os af. Det sker ikke kun gennem det talte eller det skrevne sprog, men også gennem kropssprog, mimik og billedsprog.

Børn har behov for at møde voksne mennesker, der lytter til dem med forståelse og anerkendelse, så de får mulighed for at udtrykke det, de er i tvivl om, glade for eller kede af, og så de frit kan lufte deres

meninger, følelser og tanker. Sproget er en forudsætning for frugtbare løsninger af problemer og konflikter. Balancen i fællesskabet afhænger af børnenes evner til at sige til og fra, og om de har de sproglige forudsætninger for at udtrykke, hvad de mener, og dermed formår at blive forstået af både børn og voksne.

I førskolegruppen begynder vi i løbet af det sidste år i børnehuset at snakke om tal og bogstaver, og læser nogle bøger, som i højere grad indbyder til samtaler og som udvider børnenes begrebsverden. Vi arbejder meget med dialogisk læsning, der involverer hele børnegruppen i historierne.

Vi leger med sproget med rim og remser, sange og sanglege, og læser mange historier højt i alle grupperne.

MÅL - At kunne tilegne sig sproglig kompetence.

METODE for de 0-2ÅRIGE

- At lave et sprogstimulerende miljø.
- At personalet arbejder med dialogisk læsning ved aktivt at medinddrage børnene i fortællingen af bogen. Børnene bliver præsenteret for historier og fortællinger, som i ord og billeder er med til at bevidstgøre vores virkelighed.
- De voksne samtaler om hverdagens oplevelser for at styrke børnenes ordforråd og begrebsverden. Det er gennem kroppen og legen, at barnet øver sig i at tænke, tale, lytte og forstå.
- Der arbejdes i mindre grupper for at understøtte et udviklende sprogmiljø.

TEGN

- At børn får læst og selv læser bøger.
- At børn kommunikerer med hinanden, begyndende verbalt og nonverbalt.
- At børn går og synger for sig selv eller andre.

METODE DE 3-6ÅRIGE

- At lave et sprogstimulerende miljø.
- At de voksne med dialogisk læsning ved aktivt at medinddrage børnene i fortællingen af bogen.
- De voksne samtaler om hverdagens oplevelser for at styrke børnenes ordforråd og begrebsverden.

TEGN

- At børnene ønsker at få læst og selv læser bøger.
- At børn kommunikerer med hinanden, verbalt. Forhandler og udvikler lege via sproget.
- At børn går og synger, når de leger.

Eksempel på sprogstimulerende aktivitet: Vi har et materiale som vi kalder sprogkuffert. Her finder personalet efter samling kufferten frem (aktiviteten kan foregå både ude og inde), i kufferten er der en

masse forskellige små æsker inddelt i forskellige emner. Det kan f.eks. være en masse forskellige dyr under emnet bondegård. Børnene skiftes til at vælge en æske, Det starter en samtale omkring hvilket dyr det er, hvor det kommer fra osv.

Børnene lærer på den måde at være en del af en samtale, alle får lov at vælge en æske og benævne det, så alle børn bliver inkluderet og opfordret til at tale foran deres kammerater. Vi har stort fokus på at hjælpe børnene med kommunikerer med hinanden, uanset hvilken sproglig formåen det enkelte barn har. Vi bruger "Fri For Mobberi" tavler til at snakke med børnene om hvordan man aflæser hinandens kropssprog, glad, sur, ked af det, trist, bange. Dette hjælper børnene med at mægle i konfliktsituationer hvor den ene part er blevet ked af det/vred eller har fået overskredet en grænse.

Kommunikation bliver brugt af børn og voksne mere eller mindre i alle situationer i børnehaven, derfor har vi både fokus på den verbale og nonverbale kommunikation, for at give børnene den bedste forudsætning for at forstå sig selv, hinanden og deres omverden.

Kommunikation og sprog i samspil med det fælles pædagogiske grundlag og de øvrige læreplanstemaer - med udgangspunkt i aktiviteten med sprogkuffert:

Læring: Børnene lærer at sætte ord på dyrene, at vise med deres kropssprog og via lyde om det er et farligt dyr, kæledyr m.m. Aktiviteten danner grundsten for samtals kunst.

Børnesyn: Alle børnene kan deltage med de sproglige forudsætninger de har, alle har en vigtig rolle ved at udvælge et dyr, personalet skaber en rolig og rar ramme hvor det enkelte barn på skift er i fokus.

Dannelse: Børnene lære at vente på tur, at håndtere skuffelse hvis det dyr de kunne tænke sig at vælge bliver valgt af et andet barn først. De lærer at lytte på hinanden og deltage i samtaler, hvor én ad gangen har ordet.

Børnefællesskaber: Aktiviteten foregår i en rundkreds eller ved et bord, så alle kan se hinanden og hvilke æsker som bliver valgt. Personalet skaber samtidig en ramme hvor kommunikationen i fællesskabet er i fokus.

Børneperspektiv: Børnenes naturlige nysgerrighed stimuleres og glæden til at få lov til at vælge gør, at børnene har medbestemmelse og indflydelse på i aktiviteten - samt føler sig hørt og set.

Leg: Legen skabes når børnene lever sig ind i rollen som det pågældende dyr, og som oftest ser vi at de fortsætter med at lege at de er forskellige dyr eller har en zoologisk have, når aktiviteten er slut.

Alsidige personlige udvikling: Børnene lærer at blive fortrolige med at tale foran gruppen og at deres valg er lige så godt som de andre børns. Der skabes et forum hvor barnet frit kan kommunikere efter evne.

Social udvikling: Børnene lærer at være rummelige overfor hinanden i den henseende at, ikke alle på det samme kommunikative niveau. Hvis barnet som vælger en æske med indhold de ikke kender, opfordres børnene til at hjælpe hinanden med at få det sagt.

Krop, sanser og bevægelse: Børnene laver lyde som dyrene og bevæger sig som dem; en slange eller en hund. De mærker på tingene i æskerne.

Natur, udeliv og science: Børnene lærer at benævne de forskellige dyrearter m.v, de får en viden omkring hvor det lever; på en mark, i regnskoven eller i havet.

Kultur, æstetik og fællesskab: Børnene bliver præsenteret for kulturen omkring sprogbrug og får en erfaring med hvordan en samtale kan udvikle sig, hvis hele fællesskabet får lov til at deltage.

Krop, sanser og bevægelse

"Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem ro og bevægelse – lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel.

Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden, følelsesmæssige og sociale processer, ligesom al kommunikation og relationsdannelse udgår fra kroppen".

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 42-43

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø udviklingen af børnenes krop, sanser og bevægelse?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Krop, sanser og bevægelse

Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag

Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Kroppen er barnets værktøj til at bevæge sig og sanse verden. Børn, der er fysisk aktive, bliver fortrolige med deres krop, og udvikler lyst til at lege, bruge kroppen og bevæge sig. Ved at styrke børns udvikling af motoriske færdigheder, styrke, udholdenhed og bevægelighed, styrkes også deres forudsætninger for at udvikle sig. Krop og bevægelse er ikke kun en fysiologisk, men også en sanselig, adgang til verden. Bevægelse baner veje for at udforske, afprøve, nyde og forstå det fysiske såvel som det kulturelle miljø og naturen. Ved at få viden og indsigt i hvordan kroppen fungerer, dens styrke, muligheder, og hvad den betyder for sundhed og velvære, får børnene også mulighed for at få indsigt i sig selv og andre mennesker.

Vi præsenterer børnene for forskellige læringsmiljøer, hvor det er muligt at få en kropslig oplevelse. Dette kan både være ude og inde.

Det er vigtigt at være klædt på efter vejret, vi opfordrer børnene til selv at mærke om det er koldt, varmt, vådt eller tørt, så de bliver i stand til selv at fornemme og kende deres egen krop; om de fryser, sveder eller er våde. I vuggestuen arbejdes i høj grad med selvhjulpenhed, hvilken vej skal tøjet vende og hvordan får man det på.

På børnehusets udendørs areal har vi mulighed for at stimulere sanserne på forskellig vis. Vi har blomster – og urtebede, som dufter om sommeren, bærbuske som børnene må gå og spise af og legezoner hvor

børnene kan komme i kontakt med mudder, sand, græs, jord, fliser m.m. Nogle legeområder giver børnene mulighed for øve balancen f.eks. på sandkassekanten eller på balancebomme.

Vi er opmærksomme på at børnene skal drage sig positive erfaringer igennem bevægelse og har derfor en masse forskellige aktiviteter, hvor børnene får lov at gøre sig erfaringer igennem egen krop. Det kan være aktiviteter hvor kroppen er i ro; Ligge på tæpper og lytte til en historie eller som meditationshistorier – hvor børnene ligger med lukkede øjne, der afspilles historie med roligt musik.

Det kan også være aktiviteter hvor kroppen skal være aktiv; Fangelege, motorikbaner, stafet m.m. I Børnehuset laver vi mange sanglege, dels fordi det er et godt redskab til at få alle fra en gruppe til at se hinanden/danse med hinanden på kryds og tværs, men vi ser også at det skaber glæde og genkendelighed for det enkelte barn.

MÅL

- At opleve glæde ved at bruge sin krop og være i bevægelse.
- At udvikle sig motorisk.

METODE FOR DE 0-2ÅRIGE

- opmuntrer og støtter børnene til at bruge deres kroppe, både grov og finmotorisk.
- i at blive selvhjulpne til at bruge sin krop. Eksempelvis at ligge på maven og lege, kravle hen og rejse sig op ved bordet, møve sig hen og hente det legetøj de gerne vil have.
- fokus på at tilrettelægge aktiviteterne på den måde, så kroppen bliver stimuleret, og sanserne bliver skærpet.

TEGN

- At barnet selv inviterer til fysisk aktivitet.
- At der sker en motorisk udvikling.

METODE FOR DE 3-6ÅRIGE

- At opmuntre dem til at bruge sin krop.
- At være fysisk aktiv sammen med dem.
- At støtte, vejlede og opmuntre til at turde udfordre sig selv.
- ved at lege bevægelseslege og regellege, hvor personalet aktivt går foran og sætter legen i gang, ved bevidst at have et pædagogisk formål.
- at tilrettelægge aktiviteterne, så kroppen bliver stimuleret og sanserne bliver skærpet. Dette kan være årstids- eller aktivitetsbestemt.

TEGN

- At barnet selv inviterer til fysisk aktivitet.

- At der sker en motorisk udvikling.

Eksempel: Vi har besøg af skolens musiklærer 1 gang om ugen. Her introduceres forskellige grupper i børnehuset for en masse forskellige kendte sange og sanglege. Ved denne aktivitet får børnene både erfaringer med sang, bevægelsesglæde, nærvær, fællesskab og den taktile sans ved at holde i hånden under dans.

I Børnehuset tager en gruppe på tur en gang om ugen. På turene ud i naturen får børnene både en kropslig men også en sanselig oplevelse. Her støder børnene på forskellige dyr, træer, blomster, men på forskellige materialer og underlag såsom; skovbund, grus, mudder, sne/is, ler, sten m.m.

En af de faste tursteder er i Sæby Parken som er blevet til et naturområde efter det gamle sygehus blev revet ned. Her kan børnene kravle, klatre og løbe. På disse ture bruger børnene hele kroppen og lære både deres egen krops formåen og begrænsninger at kende.

Eksempel:

Krop, sanser og bevægelse i samspil med det fælles pædagogiske grundlag og de øvrige læreplanstemaer - med udgangspunkt i musiktime:

Læring: Børnene lærer at huske en sangtekst, at bevæge sig til en rytme.

Børnesyn: Alle børn prøver at danse og synge.

Dannelse: Børnene venter på tur, og deltager på lige fod.

Børnefællesskaber: Børnene får en samhørighed og tættere relationer efter at have sunget og danset sammen.

Børneperspektiv: Børnene deltager på deres egne betingelser og efter egen evne.

Leg: Børnene bliver bekendt med at lege til en rytme og leger efterfølgende lignende sanglege uden for aktivitetstiden.

Alsidige personlige udvikling: Børnene bliver modige, lærer at slippe hæmningerne og bare være til stede i aktiviteten.

Social udvikling: Børnene står overfor hinanden, får øjenkontakt og smiler og synger sammen, og bliver bevidste om at legen er sjovest hvis alle deltager og synger med.

Kommunikation og sprog: Udover at børnene synger og træner stemmebåndet, lærer de også at kommunikere med kroppen.

Natur, udeliv og science: musiktimen foregår for meste indenfor, men om foråret/sommer kan være på græsset som er blødt, eller på multibanen på legepladsen.

Kultur, æstetik og fællesskab: Børnene lærer at udtrykke sig igennem sang og musik, (har jeg lyst til at trampe hårdt, blødt, stille). De får en fælles oplevelse ved at være aktive sammen som skaber en positiv kultur omkring sang og bevægelse i samspil med hinanden.

Natur, udeliv og science

"Naturoplevelser i barndommen har både en følelsesmæssig, en kropslig, en social og en kognitiv dimension.

Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Men naturen er også grundlag for arbejdet med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 44-45

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med natur, udeliv og science?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Natur, udeliv og science

Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag

Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

En naturfaglig dannelse skabes af oplevelser med, interesse for og viden om naturen i et miljø, hvor der er plads til at undres, stille spørgsmål og finde svar. Naturen er en enestående legeplads for både sind og krop. Når børn leger i naturen, får fantasien og samværet med andre spillerum, og børnene udfordres på mange planer både kropsligt og mentalt. Oplevelser i naturen udvikler børn følelsesmæssigt, mentalt og fysisk. Når børn færdes ude udvikles deres krop og sanser samtidig med, at deres nysgerrighed og følelsesregister udfordres. Når børn har mulighed for at være i, sanse og opleve naturen på alle årstider, i forskelligt vejr og landskaber, styrkes også deres sanseapparat og deres motoriske udfoldelse. Gennem vidende og medlevende voksne kan børnene få vigtige erfaringer, eksperimentere og hente masser af viden om naturfænomener og tekniske sammenhænge, samt udvikle respekt og ansvarlighed for natur og miljø.

MÅL

- At opleve glæde ved at være i naturen og udvikle respekt for natur og miljø.
- At erfare natur som rum for leg og fantasi.

- At gøre sig erfaringer med natur og naturfænomener.

METODE for de 0-2ÅRIGE

- At have tid til fordybelse og sanse i naturen.
- At barnet mærker årstidernes skift og derved oplever al slags vejr.
- At bruge naturens ramme og materiale.
- At lære omsorg og respekt for dyr.

TEGN

- At barnet viser glæde ved at komme ud.
- at sanse vand, ild, mudder, græs og sten.

METODE for de 3-6ÅRIGE

- At have tid til fordybelse og sanse i naturen.
- At barnet mærker årstidernes skift og derved oplever al slags vejr.
- at blive miljøbevidste, ved fx ikke at smide affald i naturen.
- at lære omsorg og respekt for dyr.

TEGN

- At barnet viser glæde ved at komme ud.
- At barnet har kendskab til naturen.
- At barnet er bevidst om vejret og årstiderne.
- At barnet udviser omtanke for miljøet

Vi er bevidste om at være gode rollemodeller i forhold til at udvise engagement og glæde ved udelivet. Vi understøtter børnenes naturlige nysgerrighed omkring naturen ved at, undersøge de dyr, blade, blomster, knogler mm. og undres samt forundres sammen med dem. Vi har mange samtaler med børnene omkring at passe på naturen, være nænsom ved de dyr vi finder og omkring at rydde sit affald op. Hvert år har vi temauger om specifikke emner fra naturen, det kan være et tema om skrald, fugle eller vand i alle former - science.

Eksempel: Da vi havde temaugue om skrald

Målet er at udvide deres begrebsverden og give dem en begyndende forståelse for hvordan vi er forbundet tæt med naturen.

Eksempel: Børnene er meget optagede af det dyreliv som er i haven, så for at tiltrække og nærme os dyrelivet, har vi bygget et insekthotel med den ældste gruppe.

Natur udeliv og science i samspil med det fælles pædagogiske grundlag og de øvrige læreplanstemaer - med udgangspunkt i projektet; Skrald

Læring: Børnene lærte hvilke insekter der boede i haven og hvilke materialer dyrene bedst trives i.

Børnesyn: Alle børn fra gruppen var en aktiv del af projektet og deres interesse på pågældende tidspunkt blev varetaget.

Dannelse: De fik indsigt i den natur som omgiver os og viden omkring dyrenes levevis.

Børnefællesskaber: Børnene fik et samhørighedsforhold omkring deres fælles projekt og inviterede resten af børnene fra børnehaven over for at se hvad de i fællesskab havde fået bygget.

Børneperspektiv: Pågældende børnegruppe var meget opslugte af dyrelivet, så personalet fulgte børnenes spor og udbyggede interessen.

Leg: At bygge og skabe noget sammen, lytte på hinandens ideer, gå på kompromis – er alle egenskaber børnene kunne tage med videre i deres øvrige lege.

Alsidige personlige udvikling: At drage egne erfaringer med at bygge og producere noget, som bliver en succes.

Social udvikling: Børnene lærte at samarbejde på kryds og tværs, nogle hjalp hinanden og de voksne med at løfte pallerne op på hinanden, andre kom materialerne i hullerne og nogle pyntede med græs og blomster rundt om.

Kommunikation og sprog: Børnene havde mange samtaler om de insekter der måske flyttede ind, snakkede om hvor meget vi havde samlet og viste insekthotellet frem med stor gestik.

Krop, sanser og bevægelse: De fik brugt kræfter på at løfte, samlede og sansede forskellige naturmaterialer, og gik mange ture for at få samlet materialerne ind.

Kultur, æstetik og fællesskab: De lærte kulturen omkring dyrevelfærd og hvordan andre levende væsner bør behandles. De duftede og pyntede og gjorde insekthotellet flot og indbydende – og fik et fælles ejerskab omkring at vedligeholde det.

Med højere til loftet og mange rum til fordybelse, ser vi at børnene trives og udvikler sig.

Kultur, æstetik og fællesskab

"Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet.

Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 46-47

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med kultur, æstetik og fællesskab?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kultur, æstetik og fællesskab

Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag

Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Kultur er udtryk for menneskers forståelse af og tilgang til verden. Det er gennem mødet med andre og det anderledes, vi definerer vores eget kulturelle ståsted og genkender vores egne kulturelle rødder. Gennem mødet med andre udtryksformer – både kunstnerisk, kulturelt, ved at stifte bekendtskab med andre måder at leve på og andre værdier – udfoldes børnene til hele, nysgerrige og tolerante mennesker. Mennesker, der har forståelse for, at verden er mangfoldig, og at menneskers sprog, vaner og levevilkår kan være vidt forskellige. Gennem oplevelser af kunst og kultur får børn inspiration til selv at lege, omforme og eksperimentere med de udtryk, de møder.

MÅL

- At kende de danske traditioner.
- At udtrykke sig kunstnerisk og kreativt.

METODE FOR DE 0-2ÅRIGE

- At barnet får mulighed for at formidle kultur og at afprøve forskellige udtryksformer.
- At have adgang til forskellige materialer og redskaber.

- At deltage i kulturelle, traditionelle og kunstneriske tilbud.

TEGN

- Barnets glæde ved at udtrykke sig kreativt.
- Glæde ved at deltage i vores traditionelle arrangementer; jul, fastelavn, påske, sommerfest, fødselsdage, bedsteforældredag, m.v.

METODER DE 3-6ÅRIGE

- at afprøve forskellige udtryksformer.
- At have adgang til forskellige materialer og redskaber.
- At deltage i kulturelle, traditionelle og kunstneriske tilbud.

Både gennem planlagte pædagogiske aktiviteter, hvor den voksne går foran og viser børnene et færdigt produkt som de skal efterligne. Men også ved dagligt at opfordre børnene til at tegne, save, snitte og klistre. Vi har faste traditioner året rundt, som hjælper os med at formidle kultur og de danske traditioner.

TEGN

- Barnets glæde ved at udtrykke sig kreativt.
- Barnet husker traditioner fra år til år.
- Deltage i kulturarrangementer arrangeret af Kalundborg kommune.
- Fælles arrangement med skolen fx morgensang, Lucia, sommerfest.

De kulturelle oplevelser som skabes for børnene i Fribørnehuset er en bred vifte af mange forskellige ting. Det opleves bl.a. igennem den litteratur vi læser højt og de musikalske indslag vi præsenterer for børnene.

Eksempel på kulturelle temauger: I børnehaven afprøvede vi et nyt tema, som vi kaldte for "Alverdens lande". Her blev børnene på kryds og tværs en del af forskellige værksteder med fokus på de udvalgte lande. Børnene malede flagvimpler til at pynte i haven, nogle af børnene malede et stort verdenskort imens andre tegnede de dyr, som bor på de forskellige kontinenter, for derefter at klistre dyrene på de rigtige steder på verdenskortet. Vi lavede mad og lyttede til musik fra de udvalgte lande og nogle af børnene lærte endda at sige "hej" på andre sprog. Formålet med "alverdens lande" var at give børnene et indblik i andre kulturer og give dem et indblik i hvor mangfoldig kloden er – både blandt dyrelivet og blandt mennesker.

Kultur, æstetik og fællesskab i samspil med det fælles pædagogiske grundlag og de øvrige læreplanstemaer - med udgangspunkt i temaugerne "Alverdens lande":

Læring: Børnene blev bekendte med kulturer og etniciteter fra andre lande end Danmark.

Børnesyn: Alle børn deltog på egne betingelser og ud fra egne evner.

Dannelse: Børnene lærte hvordan jordkloden ser ud, hvor der er varmt og koldt, og hvordan vi mennesker ser forskellige ud alt afhængig af hvor vi kommer fra.

Børnefællesskaber: Børnene oplevede mindre fællesskaber omkring at male et verdenskort eller lave vimpelkæder og det store fællesskab ved temaets afslutningsfest.

Børneperspektiv: Alle børnene fik mulighed for at prøve alle værkstederne af, for derefter at beslutte sig for hvad de synes var mest spændende at deltage i.

Leg: Temaer formidles for det meste videre i legen, hvor den nye viden afprøves – Nogle børn svedte og legede derfor at de var i en ørken.

Alsidige personlige udvikling: Børnenes selvforståelse blev udfordret – hvor i verden er jeg? Hvilket mad spiser vi hjemme hos mig? Hvilket klima lever jeg i? m.m.

Social udvikling: Børnene lærte at samarbejde med hinanden på tværs af grupperne og acceptere at alle ikke kan det samme, men at alle altid kan bidrage med noget ud fra den enkeltes forudsætninger.

Kommunikation og sprog: Børnene lærte at samtale om emner hvor alle kunne byde ind med deres viden og fik et indblik i, at der tales mange forskellige sprog rundt omkring i verden.

Natur, udeliv og science: Børnene blev opmærksomme på hvor forskellig naturen er på andre kontinenter og hvorfor hvilke dyr lever hvor de gør.

Krop, sanser og bevægelse: Der blev danset til musik fra andre lande og smagt på anderledes mad. De fællesskabsdannende og kulturelle oplevelser børnene får i børnehaven, ser vi udvider deres kreativitet og fantasi – da de bringer den nye oplevelse med ind i deres lege og samtaler med hinanden

Evalueringskultur

”Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.

Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Det er ikke et lovkrav at beskrive dagtilbuddets dokumentations- og evalueringspraksis i den pædagogiske læreplan, men det kan være en fordel i udarbejdelsen af læreplanen at forholde sig til den løbende opfølgning og evaluering af indholdet i læreplanen.

Hvordan skaber vi en evalueringskultur, som udvikler og kvalificerer vores pædagogiske læringsmiljø?

Det vil sige, hvordan dokumenterer og evaluerer vi løbende vores pædagogiske arbejde, herunder sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og de tolv pædagogiske mål?

Vores mål er at der altid er fokus på den pædagogiske praksis. Vi arbejder ud fra at kun ved at dokumentere og evaluere i vores hverdag, synliggør vi vores arbejde i forhold til os som personale og ledelse men også over for forældrene. Arbejdet med den pædagogiske læreplan skal evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet, men bliver inkluderet løbende både ved planlægningen af vores årshjul, til vores pædagogiske dag samt på vores personalemøder og stuemøder.

Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål for de seks læreplanstemaer og skal beskrive sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Vi har forsøgt os frem med forskelligt materiale til de pædagogiske

aktivitetsbeskrivelser og til evaluering, men har ikke fundet os helt tilrette endnu. Processen er igangværende og næste skridt er at benytte det materiale der er udsendt fra EVA, ligesom skabelonen her til læreplanerne.

På nuværende tidspunkt evaluerer vi og dokumenterer vi ved:

- Evaluering af den pædagogiske praksis på personalemøder.
- Forældresamtaler 2 gange årligt, forældremøde 1 gang årligt.
- Inddragelse af forældrerådet.
- Billeddokumentation: Billeder bliver lagt ud på Facebook og via Viggo. Daglige beskeder hvor vi fortæller om gruppernes daglige aktiviteter.
- Daglig snak med forældre.
- Nyhedsbrev 1 gang om måneden.
- cirkulær pædagogik-skema
- ugeskema

Det er også på vores personalemøder at vi evaluerer på større arrangementer, f.eks. temauger og vores arrangementer. Vi anvender daglig dokumentation på sociale medier, hvor forældrene kan følge med i hvad deres børn har lavet den pågældende dag.

Hvordan evaluerer vi arbejdet med den pædagogiske læreplan, som skal foretages mindst hvert andet år?

Den pædagogiske læreplan bliver løbende evalueret og rettet til af både ledelse og personale så pædagogikken bliver differentieret og justeret efter børnegruppernes behov. Den nuværende læreplan har været fokuspunkt på pædagogisk dag de sidste 2 år.